

GERDA VAN WAGENINGEN

Het water komt

Een rollende golf water loopt de straten in.
Kunnen ze nog op tijd naar de zolder vluchten?

ROMAN

HET WATER KOMT

Van Gerda van Wageningen verschenen eerder
bij Uitgeverij Zomer & Keuning onder meer:

Hoeve Sofie (Vlastrilogie, deel 1) *

De vlasfabriek (Vlastrilogie, deel 2) *

Bloeiend vlas (Vlastrilogie, deel 3) *

Dostie (Schouwen-trilogie, deel 1) *

Rumoer op Dostie (Schouwen-trilogie, deel 2) *

Water rond Dostie (Schouwen-trilogie, deel 3) *

* Deze uitgave is ook verkrijgbaar als e-book

Gerda van Wageningen

Het water komt

Uitgeverij Zomer & Keuning

Met medewerking van het Watersnoodmuseum, Ouwerkerk
www.watersnoodmuseum.nl

ISBN 9789401911429
ISBN e-book 9789401911436
NUR 344

© 2018 Uitgeverij Zomer & Keuning
Postbus 13288, 3507 LG Utrecht

Omslagontwerp Liesbeth Thomas, t4design
Omslagfoto © Ed van Wijk/Nederlands Fotomuseum

www.romanserie.nl
www.gerdavanwageningen.nl

Alle rechten voorbehouden

Het was koud. Bitter koud. Huiverend haastte Mimi de Roode zich het zomerhuis van boerderij Landlust binnen. Haar moeder Tanne keek verstoord op terwijl ze juist wat kolen op het vuur in het fornuis gooide. ‘Waar was je al die tijd?’

‘Tona hield me aan de praat.’ Mimi zette zuchtend de emailen schaal met zuurkool neer, die ze in het grote huis uit het zuurkoolvat in de kelder had gehaald. ‘Soms groeit het haar allemaal wat boven het hoofd, met drie kleine kinderen.’

Tanne ging aan de keukentafel zitten en snoof. Het zomerhuis was niet erg groot, twee kamers had het huis slechts. Het huis was al oud en was ooit gebouwd om er in de zomer koeler te kunnen wonen dan in de boerderij zelf. Sinds haar stiefzoon Thomas was getrouwd, was de weduwe De Roode in het zomerhuis getrokken met haar kinderen uit het tweede huwelijk van haar overleden man. Mimi wist best dat haar moeder het oude zomerhuis minder prettig vond om in te wonen, maar zo ging dat nu eenmaal. Haar moeder was veel jonger geweest dan haar vader. Haar vader had destijds uit een eerder huwelijk drie jonge kinderen gehad, alle drie zoons. Bij zijn tweede vrouw Tanne kreeg hij nog een zoon, Daan, en ook nog twee dochters, Ruth en Mimi zelf. Lang had de man daar echter niet van kunnen genieten.

Mimi was de jongste van de zes kinderen. Haar vader was al overleden toen ze nog maar net drie jaar oud was geweest, en ze had dus nauwelijks een herinnering aan hem. Twee van haar halfbroers zag ze bijna nooit meer. De een was gaan varen en de ander was kort na het einde van de Tweede Wereldoorlog naar de stad vertrokken, naar Rotterdam, om er te gaan werken aan de wederopbouw na de oorlog, waarbij Rotterdam zo zwaar getroffen was geweest. De verhoudingen binnen de familie De Roode waren altijd al stroef geweest. Tanne mocht haar oudste stiefzoon, van wie ze als weduwe afhankelijk was geworden, niet zo graag en er waren vaak stekelige opmerkingen of een gespannen sfeer. Nee, openlijk ruziemaken deden ze

niet, maar steken onder water en onverdraagzaamheid naar elkaar toe, dat was aan de orde van de dag.

Tanne snoof nogmaals en Mimi deed maar net alsof ze het niet merkte, zoals ze dat meestal deed. ‘Tona moet gewoon wat flinker zijn! Thomas had beter moeten weten dan met zo’n verwend meisje te trouwen,’ was haar moeders harde commentaar.

‘U moet niet altijd kritiek op haar hebben,’ was het sussende antwoord van Mimi. Ze schonk ongevraagd een kop koffie in uit de ketel die op een hoek van het kolenfornuis stond en waarin de koffie van die morgen warm gehouden werd. Ze waren gewoon om al om negen uur koffie te drinken, maar toen had ze nog aan de keukentafel van het grote huis op Landlust gezeten om naar Tona’s zorgen te luisteren. Haar jongste kindje, een meisje, wilde niet goed drinken. Het huilde veel, waardoor Tona ’s nachts iedere keer wakker werd. Ze was moe. Ze was nog niet goed hersteld van haar laatste zwangerschap en was bang voor een volgende. Haar twee zoons waren drukke jongens. Ze gingen gelukkig wel allebei naar school, maar de jongste was erg verlegen en hing nog steeds vaak aan haar rokken.

Mimi blies in de warme koffie en legde haar koude handen om de kom heen, zodat die weer een beetje warm zouden worden. Het was zaterdag. Ze had in het grote huis geholpen en een cake en krentenbollen voor de zondag gebakken. Tona had alleen maar aan de keukentafel gezeten en gezucht hoe zwaar haar leven als jonge boerin met drie kleine kinderen wel niet was. Daarvan was ze zelf ook moe geworden, besefte Mimi. Ze wilde niet de hele middag bij haar moeder blijven om nog meer klaagzangen aan te horen. Ze moest er gewoon even uit, even genieten van wat vrolijkheid om zich heen, en ze wist maar al te goed waar ze dat kon vinden.

‘Ik heb beloofd om vanmiddag bij Antje langs te gaan,’ ging ze onverstoorbaar verder. ‘Ze verlooft zich met Kerstmis met Dingeman Joosse en praat over niets anders. Ik ga zo de aardappelen schillen, moe.’

Tanne vertrok haar mond. Ze was kennelijk ontevreden. Mimi dacht wel dat haar moeder zich verre van gelukkig voelde, maar ja, als je met een man trouwde die veel ouder was dan je zelf was, was het toch te verwachten dat je dan op jonge leeftijd al weduwe kon worden en dat je dan afhankelijk werd tot je eventueel zou gaan hertrouwen. Dat laatste had haar moeder echter nooit overwogen.

‘Zo, je zou nog een voorbeeld aan haar kunnen nemen,’ mokte haar moeder verder. ‘Je bent al tweeëntwintig en nog altijd zonder vooruitzichten wat dat betreft. Toen ik jong was...’

‘Tijden veranderen, moe,’ hield Mimi vol. Het klonk stug, maar Tanne scheen daar niet gevoelig voor. Ze hadden het hier al vaker over gehad. Tanne wilde het liefst dat Mimi snel zou trouwen en wilde dan met haar mee, weg van Landlust en haar strenge stiefzoon. Maar dat was wel het allerlaatste wat Mimi zelf wilde. Levenslang haar moeder om zich heen, die altijd vond dat ze iets verkeerd of op z’n minst niet goed deed? Dank je wel!

Het was een ingewikkelde situatie op Landlust, wist ze. Haar oudste halfbroer Thomas had de boerderij overgenomen toen hun vader onverwacht en eigenlijk veel te jong was overleden. Hij was dus reeds als achttienjarige jongeman zijn vader opgevolgd op de boerderij. Zijn twee broers waren al jong hun eigen weg gegaan, de oudste van de twee naar Rotterdam. Werk in de stad werd goed betaald, en hier was na de evacuatie in 1944, waarbij ze gedwongen huis en haard hadden moeten verlaten op bevel van de Duitse bezetter, weinig te verdienen door de verzilting van de grond als gevolg van het zeewater dat toen welbewust anderhalf jaar lang in de polder was gelaten. De andere halfbroer was gaan varen om te voorkomen dat hij in de oorlog opgepakt zou worden om voor de Duitsers te moeten werken, en dat beviel zo goed dat hij nog altijd over alle wereldzeeën zwierf. Haar broer Daan was een jaar geleden getrouwd en woonde sindsdien in Zierikzee, waar hij werkte bij een oom van zijn vrouw Corrie. Haar zus Ruth was ge-

trouwd en woonde in het nabijgelegen Capelle. Haar man Job werkte daar in de cichoreifabriek. Ze hadden alle drie bijbelse namen gekregen, in plaats van te zijn vernoemd. Zelf heette ze Miriam, maar niemand die haar ooit zo noemde. Alleen Antje zei vaak Miems, en dat had Ruth overgenomen, maar die deed dat slechts zo nu en dan. Mimi was graag bij haar oudste zus.

De koffie was op, ze was weer een beetje opgewarmd. Opgewekt legde ze de aardappelen die geschild moesten worden op een krant en ze begon aan het karweitje. Het zou al over een paar dagen Kerstmis zijn. Dan zou er opnieuw iets lekkers gebakken moeten worden. Maar bakken deed ze graag. Dat vond haar moeder altijd gezellig, dan kwam ze erbij zitten en rookte ze een sigaretje. Dan kwam het zelfs een enkele keer voor dat moe hartelijk was en om grapjes kon lachen, terwijl er gewoonlijk nauwelijks een lachje af kon.

Zuurkool aten ze vandaag, daar hield ze van. Terwijl ze de aardappelen schilde en in stukken sneed, dacht ze nog steeds aan Tona. Haar twee oudste neefjes waren acht en zes jaar oud, daarna had Tona tot tweemaal toe een miskraam gehad, voor er ten slotte nog een meisje geboren was dat nu vier maanden oud was. Het meisje groeide echter niet zo goed. Tona had niet genoeg melk, beweerde Tanne. De jonge vrouw had er haar handen vol aan. Hulp van haar stiefschoonmoeder kreeg ze niet tot nauwelijks, en dat droeg veel bij aan de soms gespannen en nare sfeer tussen deze beide vrouwen. En Mimi zelf zat daartussenin en was er veel mee bezig om zowel de een als de ander te vriend te houden.

Hoewel haar moeder nog maar midden in de veertig was, feitelijk slechts een jaar of twaalf ouder dan Tona was, deed ze alsof ze er recht op had om te rentenieren. Ze handwerkte wat, ze deed zo nu en dan vrijwilligerswerk voor de kerk, of ze ging met de stoomtram naar de stad voor een boodschapje en wat gezelligheid. Haar moeder las veel en graag, terwijl ze van Mimi verwachtte dat die het huishoudelijk werk voor hen beiden in het zomerhuis deed. Dat deed Mimi dan ook, maar niet altijd van harte. Ze vond het diep in haar hart niet eerlijk dat

er zo veel op haar schouders terecht kwam terwijl haar moeder het ervan nam.

Tona had geen meid. Thomas vond dat zijn stiefmoeder er de kantjes van afliep, dat ze best zelf het klein uitgevallen zomerhuis schoon kon houden, zodat Mimi dan voldoende tijd had om zijn vrouw te helpen op Landlust met het verzorgen van de dieren en het melken. Dan spaarde hij een meid uit, en Thomas was nogal op de centen. Voor haar trouwen had Ruth deze taak op haar schouders gehad. Toen had Mimi naar de ulo in Zierikzee mogen gaan, in plaats van naar de huishoudschool, zoals gebruikelijk was voor meisjes, zeker hier op het platteland. Ze kon goed leren en had graag onderwijzeres willen worden, maar haar halfbroer vond dat ze met de ulo al meer dan genoeg onderwijs had genoten. Immers, de meeste meisjes trouwden toch, en wat moesten ze dan met boekenuijsheid? Dan moesten ze in de eerste plaats toch goed voor hun man kunnen zorgen? En later natuurlijk ook voor de kinderen die dan te verwachten waren.

Mimi zuchtte. Ze had geleerd om meestal maar te zwijgen. Dan werd het niet nog erger met de toch al stroeve verstandhoudingen op Landlust. Straks ging ze naar Antje, daar zou ze haar hart kunnen luchten! Antje begreep haar als geen ander. Ze waren al vriendinnen sinds de eerste schooldag. Nee, Antje had niet eveneens naar de ulo mogen gaan, als arbeiderskind. De huishoudschool, dat was nuttig, en zodra ze van school mocht, moest ze gaan werken. Ze moest van haar vader gaan dienen. Dienstmeisjes waren er lang niet zo veel meer als voor de oorlog, maar hier kwam het nog wel voor en op een boerderij was immers altijd werk genoeg. Antje had geluk gehad. Ze had een dienstje gekregen in het huis van de notaris. Maar de pijn dat ze niet door had mogen leren, knaagde nog alle dagen aan haar, al wist alleen Mimi dat.

Ziezo, de aardappelen waren geschild en gewassen, ze legde er de zuurkool op in de pan en daarbovenop weer een rookworst en een stukje zuurkoolspek. Ze aten vaak zuurkool en het was gemakkelijk om klaar te maken. Alles in één pan, dat

betekende ook nog eens weinig afwas. Gewoon op het kolenfornuis aan de kook brengen, en dan kon het op een getemperd vuur blijven staan pruttelen tot het gaar was. Ze aten altijd om één uur warm, en als de afwas daarna gedaan was, had ze vrij. Nee, ze had geen dienstje zoals Antje, maar vaak voelde dat wel zo. Alsof moe haar zag als haar dienstmeid. Misschien was Ruth daarom zo vroeg getrouwd? Om hieraan te kunnen ontsnappen?

Moe was nooit tevreden over wat Mimi deed, het had altijd beter moeten, ze had altijd meer kunnen doen. Soms voelde Mimi zich opstandig, maar ze kon natuurlijk geen kant op. Bij Thomas hoefde ze niet aan te komen. Hij zou stomverbaasd zijn als ze zou zeggen dat ze liever iets anders wilde doen dan het huishouden in het zomerhuis, en al helemaal iets anders dan schoonmaken, wassen en koken voor haar altijd ontevreden moeder.

Om zo vroeg mogelijk weg te kunnen, schoot ze die zaterdag voor Kerstmis 1952 zo snel mogelijk op. De vaat werd opgeborgen, het tafelzeil afgenomen. Aanrecht droogmaken. Ziezo, klaar! Net toen moe even naar buiten liep om iets te doen, schoot ze in haar jas. Wegwezen, voor moe weer het een of ander kon bedenken dat nog dringend moest worden gedaan en dat echt geen uitstel kon velen. Ze hoorde even later haar moeder nog iets roepen toen ze net het erf af fietste, maar ze deed net alsof ze het niet merkte.

Vrij. Eindelijk vrij! Lekker kletsen en giechelen met haar beste vriendin! Jammer dat het in deze tijd van het jaar te koud was om buiten te gaan zitten. Ze waren bij Antje thuis met z'n dertienen in dat piepkleine arbeidershuisje aan de rand van Nieuwerkerk. Vader, moeder en elf kinderen. Maar het was er altijd zo gezellig, en dat kon ze van de sfeer op Landlust nu eenmaal niet zeggen.

Ze trapte door het kale landschap in de richting van het dorp. Landlust lag in de Vierbannepolder, tussen Nieuwerkerk en Ouwerkerk op Schouwen-Duiveland in. Sinds de hele bevolking van het eiland bijna negen jaar geleden, in

februari 1944, het bevel had gekregen om te vertrekken, toen de Duitse bezetters het eiland onder water gingen zetten, was het landschap kaal. Vanaf die tijd hadden de Duitsers welbewust zeewater in de polders laten stromen door de gemalen omgekeerd te laten werken, om te voorkomen dat de geallieerde troepen er soldaten of vliegtuigen zouden kunnen laten landen. De bomen en struiken hadden bijna anderhalf jaar in het zoute zeewater gestaan, en alles was dus doodgegaan. Pas nadat het eindelijk vrede was geworden en alle kapotgeschoten of vernielde molens en gemalen waren gerepareerd, had de bevolking weer naar het eiland terug kunnen keren. Niet alleen hun eiland was hierdoor getroffen geweest, maar veel meer eilanden in de kustprovincies hadden datzelfde lot moeten ondergaan. Zij, haar moeder en ook haar broer en zus waren geëvacueerd geweest bij een ver en tot dan onbekend familielid van haar overleden grootmoeder van moederskant, die helemaal in de Betuwe woonde. Haar halfbroer Thomas met zijn ene broer en zijn nog jonge gezin waren destijds bij familie van Tona, die toen net in verwachting was van hun oudste kind. Toen ze allemaal terug waren op Landlust en er zo veel te doen was om het aangetaste huis weer op te knappen en de grond die moest worden ontzilt, waren de spanningen waar ze zo veel last van had, alleen maar erger geworden.

Antje was destijds met haar familie in een klein Brabants dorp terechtgekomen. Ze vertelde graag en giechelig over de vreemde gewoonten die ze daar had leren kennen, zoals kruisbeelden in een overdadig versierde kerk, gewoonten als een kruis slaan voor het bidden en te bidden tot de maagd Maria. Dat werd in hun kerk als zwaar zondig beschouwd, want gebeden mocht er slechts worden tot God, en al die beelden, daar moesten gereformeerde mensen zoals haar familie was, nu eenmaal niets van hebben.

Mimi glimlachte en trapte lekker door. Haar hart sprong op toen ze haar fiets even later tegen het schuurtje annex varkenskot van de familie Smit aan zette. De gezelligheid kwam haar al tegemoet, zodra ze de deur van het klompenhok open-

de. Antje wuifde vriendelijk en iedereen schoof gewoon een stukje op. Het was een kleine eenkamerwoning, hier net buiten het dorp, waar een hele rits van dergelijke oude, slecht gebouwde arbeiderswoningen stond. Eenkamerwoningen met een klompenhok en een schuurtje, met twee bedsteden in het woonvertrek, een voor de ouders en een voor de kleinere kinderen. De oudere kinderen sliepen op de zolder, met een gordijn tussen de slaappleats voor de jongens en die voor de meisjes. Aardappelen werden onder de bedstee bewaard. Er was een geit voor de melk en straks in het voorjaar weer een biggetje dat vetgemest zou worden. Het varken van vorig jaar was in november geslacht, zodat er de komende winter zo nu en dan vlees zou zijn. De duurdere stukken vlees waren verkocht, het spek en ander goedkoop vlees als zelfgemaakte worst aten ze zelf op, en dat ging snel als je met z'n dertien was, waaronder een paar opgeschoten jongere broers van wie de maag wel een bodemloze put leek te zijn.

Mimi kreeg koffie, goedkope koffie met veel cichorei erin, maar dat proefde ze niet eens, omdat hier altijd zo veel gelachen werd en het altijd vrolijk was.

'We maken kerstversieringen van stro,' glunderde Antje.

'Moe hangt weer een groene dennentak boven het schilderij,' knikte haar één jaar jongere zusje Dini opgetogen.

Mimi schudde het hoofd, maar zei er niets van. Ze wist echter maar al te goed hoe haar moeder en haar broer over dergelijke nieuwe gewoonten dachten. Heidense gewoonten, dat vonden ze ervan. Een goed christelijk, gereformeerd mens deed daar niet aan mee. Het was zondig. Maar het was een van de gewoonten die na die evacuatie hier mee naartoe was genomen: een groene dennentak in huis, en daar werden dan zelfgemaakte versieringen in gehangen. In deftige huizen kreeg dit steeds meer ingang, al was dominee er fel op tegen en liet hij dat vanaf de kansel duidelijk weten. Maar om de een of andere reden was het toch niet tegen te houden. Moe en Thomas waren het niet vaak met elkaar eens, maar hierover wel.

'Het kan geen kwaad,' lachte Antjes moeder toegeeflijk. 'We

lezen heus nog elke dag in de bijbel en niet alle vrolijkheid is van duivelse oorsprong. In de paleizen en deftige huizen zetten ze zelfs hele bomen neer en versieren die met kaarsjes die op kerstavond mogen branden en met glimmende ballen erin. Daarbij vergeleken is een enkele dennentak met wat zelfgemaakte sterretjes en poppetjes van stro echt geen schande.'

Mimi glimlachte slechts, maar knikte niet dat ze het ermee eens was. Dat deed er hier niet toe. Ze hadden hier niet veel, als je het in aardse goederen bekeek, maar de mensen waren rijk met elkaar en met het plezier dat ze met elkaar hadden. Hè, wat een gekke gedachte was dat nu weer!

Een uurtje later vroeg Antje: 'Ga je mee, we gaan even wandelen, lekker samen. Dingeman komt straks pas.'

Ondanks de kou knikte Mimi. 'Ja, fijn.'

Even later liepen ze gearmd in de richting van het dorp.

'Ik moet je wat vertellen,' begon Antje toen ze nog maar twee huizen waren gepasseerd. 'Je weet dat ik mij over een paar dagen ga verloven met Dingeman Joesse en... Hij is een lieve kerel, maar zoals dat met alle kerels gaat, ze zijn zo ongeduldig en willen zo veel.'

Mimi verborg haar eerste schrik. Immers, Antje was net als zij al tweeëntwintig, dus dat ze zich zo langzamerhand ging verloven en dan misschien in het voorjaar ging trouwen, lag in de lijn der verwachting. En ze wist dat Antje al een hele poos voordat Dingeman werk van haar ging maken, helemaal weg was van Dingeman Joesse uit Sirjansland. Maar hij was wel de zoon van een boer, met een boerderij vlak bij de zeedijk daar, dus ze had eerder niet verwacht dat daar iets van komen kon. Hij was een jongere zoon weliswaar, want Dingeman had een oudere broer, maar toch een boerenzoon. Ouders keken daar toch naar, nog steeds, net als ze vroeger altijd hadden gedaan.

Mimi zag hoe de ogen van Antje glommen, ze zag de rode kleur over haar wangen kruipen.

Ze aarzelde. 'Gaat Dingeman te ver?'

Antje weifelde even, voor ze met rode konen knikte. 'Eén

keertje maar, afgelopen week. Ik kon hem niet tegenhouden en wilde dat eigenlijk niet eens. We zijn immers bijna verloofd. Zou het dan echt zo verkeerd zijn?

‘Ik heb nooit gemerkt dat hij onbehoorlijk zou zijn,’ weifelde Mimi, omdat ze echt niet wist wat te zeggen. Sommige dingen hoorden nu eenmaal niet voordat je getrouwd was, daar werd elk meisje tot vervelens toe voor gewaarschuwd. Maar Antje bloosde zo lief en kon slechts fluisteren dat ze nu eenmaal van hem hield en dat ze hem dat niet had willen weigeren.

Mimi moest toen toch wel lachen. ‘Wel, ik kan alleen maar hopen dat er geen ongewenste gevolgen zullen zijn.’

‘Vorige week was ik bij hem thuis en waren we samen in de stal en... en...’

‘Stop maar, ik hoef het niet te weten! Maar ik zou zeggen, praat er met hem over en zorg dat het niet nog een keer gebeurt. Jullie worden allebei met de vinger nagewezen als dat verkeerd gaat, en je moet er toch niet aan denken dat je schuldbelijdenis moet doen voor de hele kerk en...’ Mimi schudde haar hoofd.

‘Het is natuurlijk wel een punt dat ik niets mee te brengen heb als het op trouwen aankomt.’

Even moest Mimi slikken. ‘Zijn vader leeft niet meer. Zegt zijn moeder dat dan?’

‘Dat niet, gelukkig, maar ik ben er wel bang voor en...’

‘Je dacht toch niet: als er getrouwd moet worden, zijn bezwaren niet langer mogelijk?’

‘Ja, dat is me wel even door het hoofd geschoten. Zijn moeder zorgt heel goed voor Martien en Dingeman, maar ze wordt toch een dagje ouder. Als wij getrouwd zijn, ben ik daar de huisvrouw en... Dan moet ik voor haar zorgen, zoals er voor jouw moeder gezorgd moet worden. Zo gaan die dingen toch gewoonlijk?’

Mimi knikte en zweeg. Ze waren al in het dorp, liepen de kerkkring rond, en nu zouden ze terugkeren. Mimi aarzelde of ze wel moest beginnen over de dingen die haarzelf dwarszaten,

juist nu Antje zo vol was van wat haar allemaal bezighield.

‘Nu jij! Zeg het maar, waarom je zo bezorgd kijkt.’ Antje stak haar arm gewoontegetrouw door die van Mimi. ‘Ik ken je immers van haver tot gort. Is het thuis weer zo vervelend?’

Mimi wilde het niet, zeker nu niet, maar haar ogen vulden zich tegen wil en dank met tranen. ‘Ik schaam me dat ik het zo voel. Ik mag natuurlijk niet klagen, we zijn allemaal gezond en hebben op Landlust meer dan genoeg te eten. We hebben... Ik voel mij een slechte dochter, als ik bedenk hoe graag ik thuis weg wil, net als Daan en Ruth een paar jaar geleden zijn vertrokken.’

‘Zij gingen trouwen en dan is dat nu eenmaal zo. Jij trouwt op een dag heus ook wel, hoor! Is er nog steeds niemand die je graag zou willen hebben?’

Mimi schudde gelaten het hoofd. Er waren weliswaar een paar jongemannen geweest die hun oog op haar hadden laten vallen, maar dan vond zij er niets aan. En ze was ook weleens verliefd geweest, maar dan keek de betreffende jongeman liever naar andere meisjes en waren haar prille gevoelens dus onbeantwoord gebleven. Nu was er alleen Ries Abrahamse, de broer van haar schoonzusje Tona, maar die wekte iedere keer wrevél en zelfs een zekere afkeer in haar op.

Toen Mimi bleef zwijgen, ging Antje verder met waar haar hart vol van was. ‘Dingeman heeft enkele jaren met zijn broer op hun boerderij samengewerkt, sinds hun vader overleed, maar hij doet er de laatste maanden bijna alles alleen omdat die broer liever met zijn neus in de boeken zit. Sinds september heeft Martien immers een baan in de stad, en zit hij van maandag tot zaterdag in een kosthuis. Hij komt nu alleen voor de zondag naar huis, zodra hij op zaterdag na twaalf uur klaar is op dat kantoor. De boerderij is nog steeds van zijn moeder en Dingeman moet zijn broer in de toekomst natuurlijk uitkopen en... daarom is het toch wel een puntje dat ik niets mee zal brengen.’

Mimi kon het zich voorstellen.

‘Dingeman heeft gevraagd of ik goed over de toekomst na

wil denken, en wil een datum vaststellen. Liefst straks in mei natuurlijk.'

'Dat is verstandig van hem,' vond Mimi. Ze wilde Antje niet beïnvloeden, maar erg lang wachten na wat ze net had gehoord, leek haar niet zo verstandig. Zo zouden de ouders van Antje ook denken, als ze wisten wat zij net had gehoord.

'Het zal wel stil zijn, met een paar mensen maar. Kun jij niet met zijn broer Martien gaan trouwen, zodat wij allemaal met elkaar op die boerderij kunnen wonen?'

Ze schoten allebei in de lach vanwege die onzinnige wens.

'Ik ken die broer niet eens,' weerde Mimi grinnikend af. 'We zijn bijna terug en dan moet ik weer naar huis.' Haar blik versomberde. 'Vanavond komen de ouders van Tona op de koffie, omdat ze dat op zondag liever niet doen. Ries zal wel weer meekomen.'

De diepe zucht maakte dat Antje er niet eens naar vroeg. De broer van Tona had al een tijdje een oogje op Mimi, maar ze mocht de kerel totaal niet en Antje wist dat als geen ander. Ze wisten immers alles van elkaar. Ze bleef staan. 'Je moeder laat veel te veel werk op jouw schouders neerkomen, Miems, en Thomas verwacht bovendien dat je zijn vrouw helpt in huis. Iedereen verwacht iets van jou, maar wie vraagt ooit wat jij wilt?'

'Niemand,' gaf Mimi bijna tegen wil en dank toe. Dat te zeggen was moeilijk, maar Antje wist immers precies hoe het zat.

'Wel, denk dan ook niet langer dat het zelfzuchtig is als je jezelf eens af gaat vragen wat je werkelijk zou willen in het leven. Is er geen enkele mogelijkheid om de opleiding te gaan volgen die je graag wilt? Of een typediploma halen? Je zou immers graag op een kantoor willen werken?'

Nu moest Mimi echt lachen. 'En wie moet dat dan gaan betalen? Ik verdien niets. Nee, ze zien mij al aankomen! Als ik thuis weg wil, kan dat alleen op de enige manier die vrouwen daar al eeuwenlang voor gebruiken: als ik ga trouwen.'

'Maar je weet immers niemand met wie je wel getrouwd zou willen zijn.'

‘Precies, en daarom kan er dus niets van komen. Daarom moet ik Tona blijven helpen en indien nodig troosten, en bovendien altijd klaarstaan voor mijn moeder.’

‘Die komt toch nooit meer uit d'r luie stoel?’

‘Ja, maar dat kan ik niet veranderen.’

‘Waarom zou ze eigenlijk veranderen? Jij doet immers alles?’

‘Wie anders?’ Mimi haalde een beetje neerslachtig haar schouders op.

‘Je moeder is een zelfzuchtige vrouw,’ vond Antje openhartig. ‘Veel mensen in het dorp denken dat. Ze zeggen achter haar rug ook ronduit dat ze ooit met je vader is getrouwd om een gemakkelijk leven te krijgen, maar ze kwam bedrogen uit door zijn drie nog jonge zoontjes destijds en haar eigen al snel op elkaar volgende zwangerschappen. Eigenlijk is het nog een zegen dat ze al jong weduwe werd, anders had ze waarschijnlijk nog veel meer kinderen gekregen. Die vader van jou...’ Ineens zweeg Antje. ‘Nu ja, daar mag ik natuurlijk niets van zeggen.’

Ze waren weer terug. Antje aarzelde. ‘Wil je nog mee naar binnen?’

Mimi schudde het hoofd. ‘Het is al laat. Moe wordt boos als ik nog langer wegblijf.’

‘Ze zou blij voor je moeten zijn dat je na al dat harde werken eens een beetje afleiding hebt. En het is verdrietig dat wij,’ Antje knikte naar binnen waar een lachsalvo te horen was, zelfs hier op straat, ‘je grootste verzetje zijn. Daar moet verandering in komen, Mimi. En dan moet jij niet langer denken dat het egoïstisch is dat je daarnaar verlangt.’ Antje plantte impulsief een zoen op de wang van Mimi. ‘Hier.’

Mimi schoot in de lach. ‘Wel, ik zie je morgen wel in de kerk.’

‘Ja, tot morgen.’

Mimi pakte haar fiets weer op, en de rit door de polder terug naar Landlust was te kort om al haar verwarrende gedachten tot rust te laten komen.

Wat niemand nog voor mogelijk hield, gebeurt die nacht

Mimi de Roode woont met haar familie op een boerderij vlak bij het dorp Nieuwerkerk op Schouwen-Duiveland. Er zijn nogal wat spanningen binnen de familie, maar ze vindt troost en een warme vriendschap bij Antje Smit. Ze is blij dat haar vriendin geluk heeft gevonden in de liefde en zich gaat verloven. Mimi gaat daardoor ook over haar eigen toekomst nadenken. Maar niet veel later steekt de storm op die in de nacht van 31 januari op 1 februari 1953 alles zal veranderen en zo veel mensen voor het leven zal tekenen. Kunnen Mimi en haar familie op tijd vluchten voor het water?

Gerda van Wageningen (Oud-Beijerland) schreef bijna 120 boeken, waarvan ruim de helft historische streekromans. In *Het water komt* heeft ze ook de belevenissen van haar eigen familie weergegeven.

Z&K

ISBN 978 94 0191 142 9 NUR 344

9 789401 911429

www.romanserie.nl